

ОТЗЫВ

зарубежного научного консультанта, доктора медицинских наук, Самородова Александра Владимировича на PhD докторанта Реметову Назигуль Сериковну, выполнившую диссертационную работу по теме «Қазақстан аумағында өсетін кәдімгі сарысою шикізатының (*Xanthium strumarium* L.) негізінде дәрілік зат технологиясын әзірлеу және оны стандарттау» на соискание степени доктора философии (PhD) по образовательной программе «Технология фармацевтического производства»

Реметова Назигуль Сериковна в 2022 г. поступила PhD докторантуру в НАО КМУ по образовательной программе «Технология фармацевтического производства».

Для выполнения диссертационной работы была утверждена тема «Қазақстан аумағында өсетін кәдімгі сарысою шикізатының (*Xanthium strumarium* L.) негізінде дәрілік зат технологиясын әзірлеу және оны стандарттау». Актуальность исследуемой проблемы в диссертационной работе заключается в обеспечении населения Республики Казахстан качественными, эффективными и доступными отечественными лекарственными средствами, что является важным приоритетом в фармацевтической отрасли.

Большой научный интерес представляют растения из семейства сложноцветных – Asteraceae Dumort, которые за счет биологически активных соединений в химическом составе обладают широким спектром фармакологической активности.

К таким растениям можно отнести дурнишник обыкновенный (*Xanthium strumarium* L.) и в настоящее время известно около 25 его видов, он широко используется в народной медицине многих стран в качестве лекарственного сырья.

На территории Казахстана встречается 2 вида дурнишника. Наиболее распространенными считаются (особенно в южных районах) дурнишник обыкновенный или дурнишник зобовидный (*X. strumarium*) и дурнишник колочий (*X. spinosum*).

В ходе обучения по образовательной программе PhD докторантуры Назигуль Сериковна показала глубокие знания в области различных фармацевтических наук: фармакогнозии, фармацевтической химии, фармацевтической технологии.

Назигуль Сериковна свободно владеет методами исследования, применёнными в диссертационной работе. Она зарекомендовала себя как творческая личность, обладающая высокой квалификацией во всех аспектах исследования. Взаимодействие с научными консультантами строилось на

продуктивной и эффективной основе, вся работа выполнялась своевременно в соответствии с утверждённым планом. Все поставленные в диссертации задачи были успешно решены, цель исследования достигнута, а полученные результаты обладают высокой практической значимостью. Основные результаты выполненной диссертационной работы Реметовой Назигуль Сериковны изложены в 10 опубликованных печатных работах, в том числе из них – 1 патент РК на полезную модель, 2 статьи в журналах, рекомендованных Комитетом по обеспечению качества в сфере науки и высшего образования; 2 статьи в международном научном издании, входящем в базу данных Scopus (Q2, 50%), тезисов 4; 1 доклад на международной конференции.

Таким образом, диссертационная работа Реметовой Назигуль Сериковны на тему «Қазақстан аумағында өсетін кәдімгі сарысоюя шикізатының (*Xanthium strumarium* L.) негізінде дәрілік зат технологиясын әзірлеу және оны стандарттау», является актуальным научным трудом, имеющим важное теоретическое и практическое значение, соответствует требованиям, предъявляемым к диссертациям на соискание ученой степени доктора философии (PhD), а диссертант заслуживает присвоения академической степени доктора философии (PhD) по образовательной программе «Технология фармацевтического производства».

Заведующий кафедрой фармакологии Федерального государственного бюджетного образовательного учреждения высшего образования «Башкирский государственный медицинский университет» Министерства здравоохранения Российской Федерации, доктор медицинских наук

Александр Владимирович Самородов

Место работы: Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего образования «Башкирский государственный медицинский университет» Министерства здравоохранения Российской Федерации.

Адрес: 450008, г. Уфа, ул. Ленина, 3

тел.: (3472)73-58-51

E-mail: rectorat@bashgmu.ru

**8D07201 – «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы» білім беру
бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін
PhD докторант Реметова Назигуль Сериковнаның
«Қазақстан аумағында өсетін кәдімгі сарысоюу шикізатының
(*Xanthium strumarium* L.) негізінде дәрілік зат технологиясын әзірлеу
және оны стандарттау» тақырыбына дайындалған диссертациялық
жұмысына шетелдік кеңесшісі, медицина ғылымының докторы,
Самородов Александр Владимировичтің**

ШКІРІ

Реметова Назигуль Сериковна 2022 жылы «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы» білім беру бағдарламасы бойынша КеАҚ «Қарағанды медицина университетінің» PhD докторантурасына қабылданды. Диссертациялық жұмысты орындау үшін «Қазақстан аумағында өсетін кәдімгі сарысоюу (*Xanthium strumarium* L.) шикізаты негізінде дәрілік зат технологиясын әзірлеу және оны стандарттау» тақырыбы бекітілді.

Диссертациялық жұмыста қарастырылған мәселенің өзектілігі Қазақстан Республикасы халқын сапалы, тиімді және қолжетімді отандық дәрілік заттармен қамтамасыз ету қажеттілігімен айқындалады, бұл фармацевтика саласындағы маңызды басым бағыттардың бірі болып табылады.

Ғылыми тұрғыдан (*Asteraceae* Dumort) жататын өсімдіктер үлкен қызығушылық тудырады, себебі олардың химиялық құрамындағы биологиялық белсенді қосылыстар кең ауқымды фармакологиялық әсерге ие. Осындай өсімдіктердің қатарына кәдімгі сарысоюу (*Xanthium strumarium* L.) жатады. Қазіргі уақытта оның шамамен 25 түрі белгілі және ол көптеген елдердің халық медицинасында дәрілік өсімдік шикізаты ретінде кеңінен қолданылады.

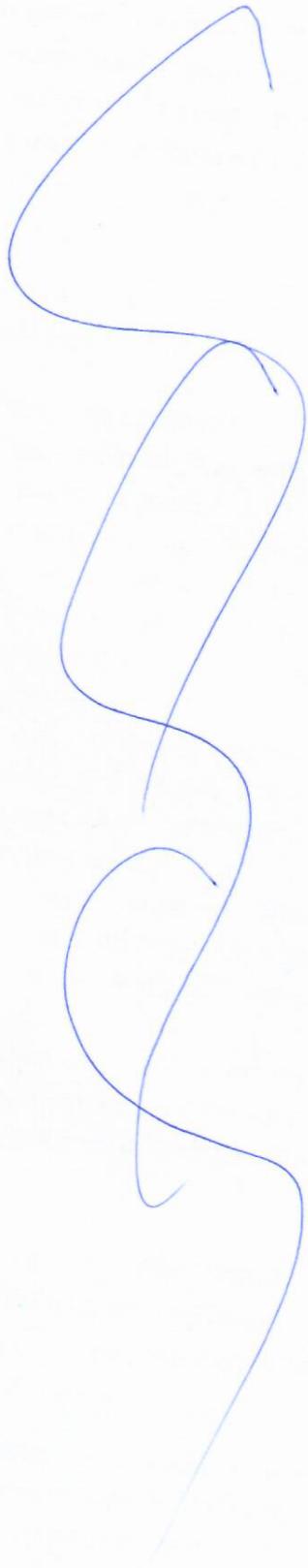
Қазақстан аумағында сарысоюудың 2 түрі кездеседі. Ең кең таралған түрлері (әсіресе оңтүстік аймақтарда): кәдімгі сарысоюу немесе зобты сарысоюу (*Xanthium strumarium*), тікенекті сарысоюу (*Xanthium spinosum*).

PhD докторантураның білім беру бағдарламасы аясында оқу барысында Назигуль Сериковна фармацевтикалық ғылымдардың әртүрлі салаларында, атап айтқанда фармакогнозия, фармацевтикалық химия және фармацевтикалық технология бойынша терең білімін көрсетті.

Назигуль Сериковнаның диссертациялық жұмыста қолданылған зерттеу әдістерін еркін меңгерген. Ол өзін зерттеудің барлық аспектілерінде жоғары біліктілікке ие, шығармашылық тұлға ретінде көрсете білді. Ғылыми кеңесшілермен өзара іс-қимыл өнімді әрі тиімді негізде жүзеге асырылды, барлық жұмыстар бекітілген жоспарға сәйкес уақытылы орындалды.

Диссертациялық жұмыста қойылған барлық міндеттер табысты түрде шешілді, зерттеудің мақсатына толық қол жеткізілді, ал алынған нәтижелердің жоғары практикалық маңыздылығы бар.

Реметова Назигуль Сериковнаның диссертациялық жұмысының негізгі нәтижелері 10 жарияланған ғылыми еңбекте көрініс тапқан, оның ішінде:

Қазақстан Республикасының пайдалы модельге арналған 1 патенті; Ғылым және жоғары білім беру сапасын қамтамасыз ету комитеті ұсынған журналдарда жарияланған 2 мақала; Scopus деректер базасына енгізілген (Q2, 50 %) халықаралық ғылыми басылымда жарияланған 2 мақала; 4 тезис; халықаралық ғылыми конференцияда жасалған 1 баяндама.

Осылайша, Реметова Назигуль Сериковнаның «Қазақстан аумағында өсетін кәдімгі сарысою (*Xanthium strumarium* L.) шикізаты негізінде дәрілік зат технологиясын әзірлеу және оны стандарттау» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы өзекті ғылыми еңбек болып табылады, маңызды теориялық және практикалық маңызға ие, философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін қойылатын талаптарға толық сәйкес келеді, ал диссертант «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайық.

Ресей Федерациясы Денсаулық сақтау министрлігінің жоғары білім беретін федералдық мемлекеттік бюджеттік білім беру мекемесі «Башқұрт мемлекеттік медицина университетінің» фармакология кафедрасының меңгерушісі, медицина ғылымдарының докторы

Самородов Александр Владимирович

Жұмыс орны: Ресей Федерациясы Денсаулық сақтау министрлігінің жоғары білім беретін федералдық мемлекеттік бюджеттік білім беру мекемесі «Башқұрт мемлекеттік медицина университеті».

Мекенжайы: 450008, Уфа қ., Ленин көшесі, 3

Тел.: (3472) 73-58-51

E-mail: rectorat@bashgmu.ru

Қарағанды қаласы, Қазақстан Республикасы.

Жиырма бесінші әселтоқсан екі мың жиырма бесінші жыл.

Мен, Сыздықов Айттай Сатыбалдинович, Қарағанды облысының нотариалдық округінің нотариусы, мемлекеттік лицензия № 0001903, Қазақстан Республикасының Әділет министрлігімен 2004 жылғы 07 шілдеде берілген, осы құжаттың орыс тілінен қазақ тіліне аудармасының дұрыстығына куәлік етемін.

Реестрде тіркелген № 2058

Өндірілді: 788 теңге

Нотариус

ES5806294251225151422W559267

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия

ТРОШКУ
НА
Копирге

